

VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI KULTURY FIZYCZNEJ, SPORTU
I TURYSTYKI**
(NR 88)
z dnia 26 października 2017 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki (nr 88)

26 października 2017 r.

Komisja Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki, obradująca, pod przewodnictwem posła **Ireneusza Rasia (PO)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– sprawozdanie Podkomisji nadzwyczajnej o rządowym projekcie ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (druk nr 1784).

W posiedzeniu udział wzięli: **Dariusz Rogowski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki wraz ze współpracownikami, **Izabela Stelmańska** zastępca dyrektora Departamentu Kultury, Promocji i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego, hm. **Małgorzata Sinica** naczelnik Związku Harcerstwa Polskiego wraz ze współpracownikami, **Paweł Niewiadomski** prezes Polskiej Izby Turystyki wraz ze współpracownikami, **Andrzej Maciążek** wiceprezes zarządu Polskiej Izby Ubezpieczeń wraz ze współpracownikami, **Krzysztof Piątek** prezes Polskiego Związku Organizatorów Turystyki wraz ze współpracownikami, **Roman Bargieł** wiceprezes Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego wraz ze współpracownikami, **Julian Bystrzanowski** wiceprezes Stowarzyszenia Ekspertów Turystyki, **Marcin Chyliński** członek zarządu Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Agentów Turystycznych, **Renata Mentlewicz** dyrektor Biura Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego wraz ze współpracownikami, **Michał Herde** prezes Oddziału Federacji Konsumentów w Warszawie.

W posiedzeniu udzieli wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Krzysztof Majer**, **Jakub Stefański** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Jarosław Lichocki**, **Wojciech Paluch** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Szanowni państwo, bardzo proszę o zajmowanie miejsc. W dniu dzisiejszym będziemy mieli dwuczęściowe posiedzenie, z uwagi na blok głosowań.

Głosowania mają być techniczne, ale teraz mamy tradycję, że mogą być nieco dłuższe, dlatego nie jesteśmy w stanie powiedzieć gościom o której wrócimy. Na pewno pięć minut przed dziewiątą opuścimy tę salę.

Proszę zamknąć drzwi.

Otwieram posiedzenie Komisji. Stwierdzam kworum, za listą obecności... proszę o zamknięcie drzwi... wobec braku zastrzeżeń wobec protokołów z poprzednich posiedzeń stwierdzam ich przyjęcie.

Witam w imieniu pań i panów posłów wszystkich zaproszonych gości. W sposób szczególny, oprócz pana ministra i zespołu dyrektorów, którzy zajmują się turystyką, witam Biuro Legislacyjne, które od jakiegoś czasu pracuje nad tą ustawą. Znamy tych panów, potrafią pracować wnikliwie i są z nami od rana. Witam stronę społeczną, przedstawicieli branży.

Moja propozycja jest następująca: na początku, przewodniczący podkomisji nadzwyczajnej do spraw rozpatrzenia projektu ustawy złoży sprawozdanie a następnie wejdziemy w kwestie szczegółowe i, artykuł po artykule, rozpatrzmy projekt ustawy, będą mieli państwo czas aby przedstawić swoje merytoryczne uwagi, obawy.

Czy do porządku dziennego obrad Komisji są uwagi... przewidujemy rozpatrzenie sprawozdania podkomisji nadzwyczajnej o rządowym projekcie ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (druk nr 1784)? Nie słyszę. Stwierdzam, że porządek dzienny został przyjęty.

Bardzo proszę pana przewodniczącego podkomisji nadzwyczajnej do spraw rozpatrzenia przedstawionego przeze mnie projektu ustawy, pana posła Grzegorza Janika, o przedstawienie sprawozdania podkomisji.

Poseł Grzegorz Janik (PiS):

Dziękuję bardzo.

Panie przewodniczący, panie ministrze, szanowni goście, Wysoka Komisjo, rządowy projekt ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (druk nr 1784)... pragnę poinformować, że rządowy projekt ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych wpłynął do Sejmu w dniu 21 sierpnia br. Po otrzymaniu numeru druku (nr 1784 został) skierowany do pierwszego czytania na posiedzeniu Sejmu. Projekt dotyczy transpozycji do polskiego porządku prawnego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2015/2302 z dnia 25 listopada 2015 roku, w celu poprawy funkcjonujących rozwiązań prawnych, a w szczególności – zabezpieczenia podróżnych przed skutkami niewypłacalności organizatorów turystyki, przedsiębiorców ułatwiających nabywanie usług turystycznych.

Pierwsze czytanie wyżej wymienionego projektu ustawy przeprowadzono na posiedzeniu Sejmu w dniu 12 września br. i skierowano go do dalszych prac w Komisji Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki. Jednocześnie, na podstawie art. 95b regulaminu Sejmu, wyznaczono termin przedstawienia sprawozdania do dnia 24 października br. Komisja Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki na posiedzeniu w dniu 14 września br. powołała jedenastoosobową podkomisję nadzwyczajną do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych.

Podkomisja podczas czterech posiedzeń rozpatrzyła powyższy projekt ustawy. W pracach uczestniczyli m.in. przedstawiciele Ministerstwa Sportu i Turystyki w osobie podsekretarza stanu pana Dariusza Rogowskiego oraz dyrektor Departamentu Turystyki pani Joanny Jędrzejewskiej-Debortoli, przedstawiciele urzędów marszałkowskich oraz instytucji reprezentujących branżę turystyczną. Nie było żadnych ograniczeń pod względem reprezentacji branży turystycznej.

W konkluzji mojego wystąpienia w imieniu członków podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych wnoszę o rozpatrzenie i przyjęcie sprawozdania. Jednocześnie chciałem poinformować, że w toku prac podkomisji zostało zgłoszonych 37 poprawek, w większości mają one charakter organizacyjno-legislacyjny. Zostały przyjęte w pełnej zgodzie pomiędzy stroną rządową, posłami podkomisji i legislatorami. Dziękuję za uwagę.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dziękuję panu przewodniczącemu.

Przechodzimy do pracy. Tradycyjnie państwa posłów będziemy pytali o uwagi. Proszę, aby jednak były precyzyjne. Rozpoczynamy, mamy jeszcze kilkanaście minut w tej pierwszej części, przed głosowaniami.

Czy do tytułu projektu ustawy są uwagi państwa posłów? Biura Legislacyjnego? Nie ma. Stwierdzam, że tytuł został przyjęty.

Rozdział 1, art. 1 – czy są uwagi do ust. 1, pkt 1? Państwo posłowie? Strona rządowa? Biuro Legislacyjne?

Bardzo proszę, aby państwo posłowie nie rozmawiali, temu służą kuluary, państwa podniesiony głos spowodował, że musiałem przerwać, bo myślałem, że mają państwo jakieś uwagi odnośnie do tej części. Punkt 1 ust. 1 z art. 1 został przez Wysoką Komisję przyjęty.

Punkt 2, art. 1 – czy są uwagi ze strony państwa posłów lub strony rządowej? Biuro Legislacyjne? Stwierdzam, że ta część została przyjęta bez zmian.

Art. 2 ust. 1, czy są uwagi państwa posłów?

Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator w Biurze Legislacyjnym Kancelarii Sejmu Wojciech Paluch:

Szanowni państwo, pewne kwestie zostały również wyartykułowane na posiedzeniu podkomisji jako wątpliwości Biura Legislacyjnego. W okresie przed posiedzeniem Komisji

byliśmy zobligowani wypracować, ze stroną rządową, jakieś rozwiązania, które konsumowałyby nasze zastrzeżenia.

Pierwsze dotyczyło normy zawartej w art. 2 ust. 1 w odniesieniu do wskazania konkretnych zadań dla marszałka województwa z zakresu administracji rządowej. W wyniku analizy całego projektu ustawy proponujemy zmianę jego brzmienia ze wskazaniem właściwych jednostek, w których będą wykonywane zadania przez właściwego marszałka województwa.

Jeśli państwo pozwolą, odczytam wypracowaną propozycję, aby wskazać dokładnie jednostki redakcyjne, w których są powierzane te zadania. Art. 2 ust. 1: „Zadania marszałka województwa, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 2, art. 9 ust. 2, art. 13 ust. 2 i 3, art. 14 ust. 1, art. 15, art. 20 ust. 2-4, art. 23, art. 24 ust 1, 6-9 i 11, art. 25 ust. 2, art. 26 ust. 3, art. 27 ust. 6-8, art. 29 ust. 2, art. 30, art. 32 ust. 1, art. 37 ust. 3, art. 55–57, art. 71 ust. 1-4 i art. 72 ustawy, są zadaniami z zakresu administracji rządowej”.

Zmiana ta ma charakter *stricte* legislacyjny. Oczywiście, uwzględnia zastrzeżenia, które zgłaszaliśmy w trakcie posiedzenia podkomisji i dostosowuje przepisy do zmienionej numeracji ustawy. To pierwsza poprawka doprecyzowująca, konkretyzująca – proszę o jej rozważenie i przyjęcie.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Poprawka została przygotowana, czy pan minister ma uwagi?

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki Dariusz Rogowski:

Ze strony rządowej jest akceptacja dla takiej zmiany.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Jest uzgodniona. Podpisuję tę poprawkę wraz z dwoma innymi posłami – panem Grzegorzem Janikiem i Jakubem Rutnickim, to wymagana liczba podpisów. Poddaję pod głosowanie zmianę przedstawioną przez Biuro Legislacyjne do art. 2 ust. 1, która została odczytana do protokołu. Kto jest za? (21) Kto jest przeciw? (0) Kto wstrzymał się od głosu? (0)

Stwierdzam przyjęcie poprawki. Przechodzimy do omówienia art. 2 ust. 2. Czy są uwagi posłów? Rządu?...

Podsekretarz stanu w MSiT Dariusz Rogowski:

Bez uwag.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

...Biura Legislacyjnego?

Stwierdzam że art. 2 ust. 2 został przez Wysoką Komisję przyjęty wobec braku uwag. Art. 3 pkt 1 – czy są uwagi? Posłowie nie mają uwag.

Podsekretarz stanu w MSiT Dariusz Rogowski:

Bez uwag.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Stwierdzam, że pkt 1 został przyjęty. Punkt 2?

Podsekretarz stanu w MSiT Dariusz Rogowski:

Strona rządowa bez uwag.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Bardzo proszę, strona społeczna.

Wiceprezes Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego Roman Bargieł:

Panie przewodniczący, panie ministrze, szanowni państwo...

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Proszę przedstawić się do protokołu.

Wiceprezes PTTK Roman Bargieł:

Roman Bargieł, wiceprezes Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.

Chciałbym podzielić się refleksją, która znalazła się zarówno w wystąpieniach Konferencji Episkopatu Polski, Ministra Rozwoju i Finansów, Ministra Edukacji Narodowej, Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej czy pełnomocnika rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego dotyczących zastrzeżeń odnośnie szerokiego traktowania definicji przedsiębiorcy. Mam wątpliwość, czy w ten sposób rozciągnięta definicja przedsiębiorcy, również na organizacje pozarządowe i pożytku publicznego w tym uzupełnieniu „albo podmiotom prowadzącym działalność odpłatną” nie spowoduje określonych perturbacji w wykonywaniu ich zadań. Nie zauważyłem tego, ale mam pytanie do Biura Legislacyjnego i upewnienie nas w tym, że zastrzeżenia zgłaszane przez Ministra Rozwoju i Finansów zostały rozwiane.

Tam była istotna uwaga – z powodu zastosowania w ustawie o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych odesłań do przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, przekazany przez ministerstwo projekt pozostaje w sprzeczności z wprowadzonymi przez Ministerstwo Rozwoju w ramach pakietu Konstytucji Biznesu projektem ustawy – Prawo przedsiębiorców. Zaproponowano, aby procedowanie projektu ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych odbywało się w dalszym ciągu w uwzględnieniu obowiązującej ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. W tej ustawie wedle mojej wiedzy tak szerokiej definicji przedsiębiorcy nie ma.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Rozumiem, że Biuro Legislacyjne się do tego nie odniesie, bo to uwaga merytoryczna. Rozumiem, iż pan z PTTK zwraca uwagę, iż niektórzy organizatorzy niebędący przedsiębiorcami turystycznymi organizują pewne wyjazdy. Rzeczywiście, Kościół realizuje cykliczne wyjazdy wakacyjne i mogą w swoim charakterze nawiązywać do ustawy.

Jaka jest opinia ministerstwa, bardzo proszę?

Podsekretarz stanu w MSiT Dariusz Rogowski:

Proszę o odpowiedź pana Dominika Borka.

Główny specjalista w Departamencie Turystyki MSiT Dominik Borek:

Wysoka Komisjo, szanowni panowie posłowie, unijna definicja przedsiębiorcy rzeczywiście jest szeroka i obejmuje także organizacje non-profit, które oferują imprezy turystyczne i powiązane usługi turystyczne regularnie, na zasadach niekomercyjnych, kierowane do szerokiego grona odbiorców i do swoich członków. Mogą to być harcerstwo lub Kościół, jak wskazywały przykłady.

Należy jednak zwrócić uwagę, iż na potrzeby tej ustawy wprowadzono definicję przedsiębiorcy turystycznego a nie przedsiębiorcy, to w znaczący sposób ułatwia rozumienie tego sformułowania. Przesłanka odpłatności, która dodana została do definicji, odnosi się do działalności, która ma na celu świadczenie wzajemne w postaci płatności – z jednej strony, a z drugiej – produktu w postaci imprezy turystycznej lub powiązanych usług turystycznych.

Komisja Europejska – mają to państwo w sprawozdaniach dostępnych w sieci i na stronie internetowej – wskazywała, iż nie jest istotny cel na jaki zapłata jest przekazywana, czy jest on komercyjny, czy charytatywny. W tym przypadku to nie ma znaczenia.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dziękuję.

Proszę się przedstawić.

Zastępca dyrektora Departamentu Kultury, Promocji i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego Izabela Stelmańska:

Izabela Stelmańska, Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego.

Chciałam Wysokiej Komisji zwrócić uwagę na przepis art. 3 w ust. 1 w pkt 1, gdzie mowa o ułatwianiu okazjonalnym dostępu do imprez ograniczonej grupie podróżnych i umowie generalnej. Chciałam zwrócić uwagę, że są to pojęcia nieostre i niedoprecyzowane. Przepis ten nie uwzględnia konstytucyjnej zasady jasności i precyzyjności norm prawnych. Powyżej wskazane pojęcia nie występują w Kodeksie cywilnym. Pozostawie-

nie tego przepisu może powodować różnego rodzaju niejasności interpretacyjne, przyjęte przez urzędy marszałkowskie. Dlatego prosimy o doprecyzowanie tych pojęć, a jeśli nie, to chciałabym zwrócić się do MSiT, aby po przyjęciu tego aktu prawnego ministerstwo wydało interpretację jak należy rozumieć te przepisy, aby nie dopuścić do różnych sposobów sprawowania zadań. To zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Mam jeszcze jedną uwagę, jeśli chodzi o art. 3 – naszym zdaniem, nie został w nim zawarty przepis uwzględniony w motywie 19 dyrektywy, zgodnie z którym przedsiębiorcy i podróżni powinni być prawidłowo poinformowani, że imprezy turystyczne bądź powiązane usługi turystyczne nie są objęte zakresem stosowania ustawy. Wobec powyższego wnioskujemy, aby w art. 3 projektu ustawy pod pkt 3 umieścić przepis: „...pod warunkiem, że podróżni zostaną poinformowani, że oferowane im usługi nie są objęte przepisami niniejszej ustawy”.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Bardzo proszę stronę rządową o stanowisko w tej kwestii interpretacyjnej, bo pierwszy punkt już przyjęliśmy.

Podsekretarz stanu w MSiT Dariusz Rogowski:

Wysoka Komisjo, szanowni państwo, art. 4 dyrektywy stanowi, że jest ona aktem maksymalnej harmonizacji. Oznacza to brak możliwości dowolnego kształtowania przepisów projektu ustawy, gdyż jej celem było stworzenie spójnych i jednolitych rozwiązań prawnych dla wszystkich podmiotów funkcjonujących na rynku usług turystycznych państw członkowskich.

Jeśli chodzi o motyw 19 – motywy nie mają charakteru normatywnego, służą jedynie interpretacji.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dziękuję.

Jeszcze jakaś uwaga Biura Legislacyjnego.

Legislator w Biurze Legislacyjnym Kancelarii Sejmu Jarosław Lichocki:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, odnosząc się do uwagi pani z urzędu marszałkowskiego dotyczącej wątpliwości co do zgodności z konstytucją projektowanego art. 3 pkt 1 – wywodzona z art. 2 konstytucji zasada określoności przepisów prawa jest zasadą, która powinna być przestrzegana. Warto zwrócić uwagę, że przepis art. 3 pkt 1 stanowi o zakresie przedmiotowym i podmiotowym ustawy a właściwie o tym, co do niego nie należy. Tego rodzaju przepisy nie mogą być interpretowane samodzielnie.

W związku z tym, zasada określoności prawa i wymogi z niej wynikające w tym przypadku będą miały trochę inny charakter. Przepis o zakresie przedmiotowym czy podmiotowym nie ma charakteru karnego, ani nie jest podstawą do wydawania decyzji administracyjnej, nie kształtuje bezpośrednio praw i obowiązków adresatów normy czy też ustawy. Wymogi wynikające z zasady określoności prawa w tym przypadku są złączone. Wydaje się, że art. 3 nie narusza konstytucji.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dziękuję.

Proszę bardzo.

Prawnik w Związku Harcerstwa Polskiego Agnieszka Orzechowska:

Dzień dobry – Agnieszka Orzechowska, Związek Harcerstwa Polskiego.

Mam uwagę do art. 3 pkt 1 – pragnę zapytać szanownych państwa, czy transpozycja do ustawy pojęcia zawartego w dyrektywie, która ulega implementacji – *occasionally* – jest trafna, słuszna i zgodnie z interpretacją ustawodawcy europejskiego jest to tłumaczenie go niemal dosłownie słowem „okazjonalnie”? Słowo to nie zawsze musi być tłumaczone jako „okazjonalnie”. W języku polskim to pojęcie odnosi się do wyjątkowych okazji. Czy nie powinniśmy użyć sformułowania „co pewien czas”?

Dlaczego o tym mówię? Organizowane wyjazdy dla kilkudziesięciu tysięcy dzieci rocznie w ZHP, organizowane co roku, przynajmniej kilka razy, przeliczając przez liczbę obozów i biwaków łącznie dają kilkadziesiąt tysięcy. Czy te wyjazdy można traktować jako okazjonalne a nie odbywające się w określonych odstępach czasu, gdy są wakacje lub ferie zimowe, gdy dzieci korzystają z tego typu wypoczynku? Czy „ograniczona grupa podróżnych” powinna być pojęciem wyłączonym z ustawy? Tak jak wspomniałam, kilkadziesiąt tysięcy uczestników wypoczynku (dzieci i młodzieży) to nie jest ograniczona grupa podróżnych – nie można tego definiować pod względem liczby uczestników. Czy nie powinno to być sformułowanie „określona grupa podróżnych”?

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

To kwestia tłumaczeń. Były to uwagi zgłaszane w procesie procedowania ustawy. Podkomisja to badała. Panie przewodniczący – pytam pana posła Janika – czy ma pan pewność, że żaden podmiot kościelny, ZHP, organizacje pozarządowe, nie będą miały później problemów ze stosowaniem tego prawa?

Poseł Grzegorz Janik (PiS):

Myślę, że oddam głos stronie rządowej, gdyż razem nad tym pracowaliśmy i odpowiem na to pytanie.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Na to pytanie strona rządowa odpowie po przerwie, którą ogłaszam do czasu głosowań. Będzie czas wyszlifować odpowiedź, aby nas uspokoić. Pięć minut po zakończeniu głosowań spotykamy się na tej sali.

[Po przerwie]

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Głosowania się przedłużyły, ogłaszam przerwę do godziny 13.

[Po przerwie]

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Szanowni państwo, jest 13.02. Wszystko nam się pogmatwało, ale nie uważam, że powinniśmy procedować niechlujnie. W związku z tym, wznawiam obrady. Teraz mamy już kworum. Będziemy rozpatrywali sprawozdanie artykułami, aby wszystko usprawnić. Niektóre artykuły nie budzą wątpliwości, więc będzie szansa na to, abyśmy omówili wszystko, co nas niepokoi i jest kłopotliwe, abyśmy najlepiej dogadali te sprawy, aby było to prawo zrozumiałe.

Przyjęliśmy dwa pierwsze artykuły bez zmian, nie było wniosków. Teraz omawiamy art. 3, były uwagi co do ust. 1 i 2, na tym się zatrzymaliśmy. Biuro Legislacyjne ma głos.

Legislator Wojciech Paluch:

Szanowni państwo, zatrzymaliśmy się na pkt 2 w art. 3. O ile dobrze pamiętam, pkt 1 został przyjęty, pomimo wątpliwości. Przy pkt 2 była dyskusja w zakresie podmiotu prowadzącego działalność odpłatną, m.in. w kontekście nie stosowania ustawy wobec podmiotów enumeratywnie wymienionych.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dobrze.

Czy do art. 3 są uwagi?

Bardzo proszę, pan poseł Kucharski.

Poseł Tomasz Kucharski (PO):

Mam uwagę odnośnie do art. 3. W pkt 3 proponujemy dopisanie akapitu „pod warunkiem, że podróżni zostaną poinformowani, że oferowane im usługi nie są objęte przepisami niniejszej ustawy”.

Wnosimy taką poprawkę.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Do której części art. 3?

Posel Tomasz Kucharski (PO):

Po art. 3, w całości.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Bardzo proszę przekazać poprawkę Biuru Legislacyjnemu i stronie rządowej. Czy strona społeczna chce zabrać głos?

Pani dyrektor, bardzo proszę, tylko króciutko.

Zastępca dyrektora departamentu UM WM Izabela Stelmańska:

To wyczerpywałoby ten motyw 19, o którym mówiłam przed przerwą. Zgodnie z nim istotna jest kwestia poinformowania podróżnych, że nie podlegają ochronie wynikającej z ustawy.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Pan prezes Niewiadomski.

Prezes Polskiej Izby Turystyki Paweł Niewiadomski:

Dzień dobry. Wysoka Komisjo, Polska Izba Turystyki w pełni popiera tę poprawkę. Wskazywaliśmy na konieczność uregulowania tego w naszym stanowisku podczas prac podkomisji.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Rozumiem, że to poprawka doprecyzowująca. Pragnę zapytać Biuro Legislacyjne o tę sprawę.

Legislator Wojciech Paluch:

To kwestia merytoryczna, *de facto* jest to doprecyzowanie, ale trzeba ją rozpatrywać w kontekście wdrażanej dyrektywy. Stanowisko rządu jest właściwe w tym zakresie.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Pytam o opinię rządu.

Podsekretarz stanu w MSiT Dariusz Rogowski:

Przekażę głos panu dyrektorowi Kudelskiemu, dyrektorowi Departamentu Prawnego.

Dyrektor Departamentu Prawnego MSiT Piotr Kudelski:

Dzień dobry.

Panie przewodniczący, szanowni państwo, zastrzegam, że odnoszę się do poprawki trochę na gorąco.

W mojej ocenie, takie dookreślenie w art. 3 nie jest uzasadnione i wiąże się z ryzykiem nieprawidłowej implementacji, odnoszą się państwo do fragmentu. Pani dyrektor mówiła, że to prawidłowa implementacja w kontekście motywu 19. Zdanie brzmi: „Odpowiednie informacje na temat tego wyłączenia powinny być dostępne publicznie, by przedsiębiorcy i podróżni byli prawidłowo poinformowani, że te imprezy turystyczne lub powiązane usługi turystyczne nie są objęte zakresem stosowania niniejszej dyrektywy”.

W mojej ocenie, przejęcie tego wyrwanego z kontekstu fragmentu motywu i przełożenie go do bardzo ważnego art. 3, który konstytuuje wyjątek od stosowania ustawy, *de facto* dyrektywy, w mojej ocenie nie jest uprawniony. Musiałbym się głębiej nad tym zastanowić, ale – w mojej ocenie – tego typu dopisek w tym miejscu nie jest uprawniony i może powodować zarzuty nieprawidłowej implementacji.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Z punktu widzenia praktyki pan mecenas Kudelski nie uważa, że to przepis niemądry, ale ma wątpliwości odnośnie tego, jak zinterpretuje to Komisja Europejska. Takie jest ryzyko.

Poddaję tę poprawkę pod głosowanie. Kto jest za jej przyjęciem? (7) Kto jest przeciw? (9) Kto się wstrzymał od głosu? (0) Poprawka nie została przyjęta przez Wysoką Komisję.

Czy są jeszcze uwagi odnośnie do tego artykułu? Nie. Poddaję teraz całość art. 3 pod głosowanie. Kto jest za przyjęciem art. 3 ze sprawozdania podkomisji? (8) Kto jest przeciw? (6) Kto się wstrzymał? (0)

Stwierdzam, że większością głosów art. 3 został przyjęty, bez zmian.

Art. 4 – czy są uwagi? Pan poseł Kucharski.

Poseł Tomasz Kucharski (PO):

Chciałem złożyć poprawkę do art. 4 pkt 7, aby – w istniejącej propozycji projektu – skreślić „albo prowadzącego działalność odpłatną” i pozostawić przepis bez tego dodatku.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Czyli bez „albo prowadzącego działalność odpłatną”, Biuro Legislacyjne?

Legislator Wojciech Paluch:

Panie przewodniczący, to kwestia *stricte* merytoryczna.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Strona rządowa musi się do tego odnieść... Może jeszcze wcześniej strona społeczna. Proszę o przedstawienie państwa uwag.

Prawnik ZHP Agnieszka Orzechowska:

Dzień dobry, jeszcze raz Agnieszka Orzechowska, Związek Harcerstwa Polskiego.

Wprowadzona w tej definicji przedsiębiorcy turystycznego działalność odpłatna nie została nigdzie zdefiniowana, ani w tej ustawie, ani w pozostałym porządku prawnym, poza istniejącą od lat definicją odpłatnej działalności pożytku publicznego. To działalność odpłatna, ale całość opłat uiszczanych na taką działalność jest konsumowana w kosztach tej działalności. Odniesienie do działalności odpłatnej zostało wprowadzone do działalności przedsiębiorcy. W tym przypadku jest to przedsiębiorca turystyczny, ale najważniejsza kwestia jest taka, że to przedsiębiorca. Zgodnie z definicją, do której ten przepis się odwołuje, czyli art. 43 Kodeksu cywilnego, jest to podmiot, który prowadzi działalność zarobkową, ciągłą, etc. Jest to zatem działalność gospodarcza. Nie można co do samego przedmiotu działalności prowadzić jednocześnie działalności gospodarczej i działalności odpłatnej pożytku publicznego. Mówią o tym wprost przepisy ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie – art. 9 ust. 3: „Nie można prowadzić odpłatnej działalności pożytku publicznego i działalności gospodarczej w odniesieniu do tego samego przedmiotu działalności”.

W związku z tym nie widzimy *ratio legis* ku temu, aby dodawać do definicji przedsiębiorcy działalność odpłatną, która ma zupełnie inny charakter.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Wobec powyższego mam pytanie: czy jest konieczne, aby ta definicja była tak szeroka, panie mecenasie?

Dyrektor departamentu MSiT Piotr Kudelski:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, stanowisko rządu w tym zakresie jest kategorycznie negatywne. Odnosząc się do państwa słów – to prawda... zacznę od początku, aby to państwu wyjaśnić. Definicja przedsiębiorcy turystycznego jest definicją swoistą, która – w naszej ocenie – jest prawidłową implementacją z dyrektywy. Jest swoista, bo dotyczy tego obszaru. Ma dotyczyć przedsiębiorców, ale również działalności odpłatnej. Jest tu łącznik „albo”. Oczywiście jest, że jeśli ktoś jest przedsiębiorcą, nie będzie prowadził odpłatnej działalności w tym samym zakresie. To nie jest widzimisię rządu, że rozszerzamy zakres dyrektywy. Ma ona określony charakter, pełnej harmonizacji. W obszarze zakresu podmiotowego nie możemy sobie pozwolić na zawężanie tego zakresu.

Kwestia definiowania tego pojęcia była przedmiotem roboczych ustaleń z Komisją Europejską. Uzyskaliśmy potwierdzenie w tym zakresie, że to prawidłowe podejście. W mojej ocenie wykreślenie fragmentu z art. 4 pkt 7 „albo prowadzącego działalność odpłatną” radykalnie zmienia treść tego przepisu. W konsekwencji może spowodować skuteczny zarzut nieprawidłowej implementacji w tym zakresie.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dziękuję.

Jeszcze słowo, pani.

Prawnik ZHP Agnieszka Orzechowska:

Chciałam odnieść się do spójnika „albo” – rozdziela on definicję będącego przedsiębiorcą w rozumieniu Kodeksu cywilnego. Sama definicja dotyczy jednak przedsiębiorcy. Korzystając z dorobku orzeczniczego, ugruntowanego rozumienia pojęcia przedsiębiorcy w porządku prawnym, znów wracamy do tego, że jest to podmiot prowadzący działalność gospodarczą, w celu zarobkowym a nie działalność pożytku publicznego, która jest z samej definicji działalnością niezarobkową.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Rozstrzygniemy to w głosowaniu. Jest poprawka. Biuro Legislacyjne, czy możemy przystąpić do głosowania?

Tak.

Kto jest za przyjęciem poprawki? (6) Kto jest przeciw? (12) Kto wstrzymał się od głosu? (0)

Stwierdzam, że poprawka nie została przyjęta. Poddaję pod głosowanie całość (do art. 4 nie ma innych poprawek). Kto jest za przyjęciem art. 4 wedle sprawozdania podkomisji? (12) Kto jest przeciw? (6) Kto wstrzymał się od głosu? (0)

Stwierdzam, że art. 4 został większością głosów przyjęty wedle przedłożonego sprawozdania.

Art. 5 – czy są uwagi?

Bardzo proszę, pan poseł Kucharski.

Poseł Tomasz Kucharski (PO):

Chciałbym złożyć poprawkę, w art. 5 pkt 1. Wnosi ona uporządkowanie niejasno brzmiącego zdania. Wzorujemy się też na ustawie, która została przyjęta przez rząd niemiecki w 2017 roku. Uwzględniono w niej przepis o 25% łącznej wartości. Proponujemy nowe brzmienie tego punktu: „Stanowią 25% łącznej wartości połączonych usług turystycznych i nie są reklamowane jako istotny element tego połączenia, ani nie stanowią takiego elementu z innych przyczyn lub...”.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Panie pośle, rozumiem że jest to przeniesione z uzasadnienia, to doprecyzowana propozycja, wzorowana na prawie przyjętym przez Bundestag?

Poseł Tomasz Kucharski (PO):

Taki przepis uwzględnia nie tylko ustawa niemiecka, która wprowadzała przepisy unijne. Jest też to w prawie estońskim i kilku innych. Porządkuje to sprawę.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

OK, ta sprawa jest znana. Myślę, że ministerstwo na ten model powoływało się w uzasadnieniu. Uzasadnienie to jedno a przepisy ustawy – drugie. Dla strony społecznej jest to czytelne i można by się na to zgodzić, ale zapytuję o opinię mecenasa Kudelskiego.

Dyrektor departamentu MSiT Piotr Kudelski:

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, trudno odnosić się do konkretnych przepisów, których wcześniej się nie widziało. Art. 5 jest jednym z kluczowych i długo był wypracowywany na linii resortów, z którymi współpracowaliśmy, jakie są za to odpowiedzialne. Przyjęliśmy taką formułę. Zdaję sobie sprawę z tego, że prawodawca niemiecki przyjął nieco inną formułę implementacji dyrektywy i w większym zakresie przejmuje pewne rozwiązania uwzględnione w motywach, my przyjęliśmy nieco inny model. W mojej ocenie nie jest uzasadnione, aby dodawać te elementy.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dziękuję, rozstrzygniemy to w głosowaniu. Kto jest za przyjęciem poprawki? (7) Kto jest przeciw? (11) Kto się wstrzymał? (0)

Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała większości.

Teraz przegłosujemy całość art. 5 wedle przedłożenia ze sprawozdania. Kto jest za przyjęciem art. 5 wedle sprawozdania? (12) Kto jest przeciw? (6) Kto się wstrzymał? (0)

Stwierdzam, że art. 5 został przyjęty przez Wysoką Komisję większością głosów bez zmian.

Art. 6 – czy są uwagi?

Bardzo proszę, pan poseł Kucharski.

Poseł Tomasz Kucharski (PO):

Poprawka idzie w podobnym kierunku – wskazania tego minimum 25%. Art. 6 pkt 2, nowe brzmienie: „Do utworzenia powiązanych usług turystycznych nie dochodzi, mimo spełnienia przesłanek, o których mowa w ust. 1, w przypadku połączenia nie więcej niż jednego rodzaju usługi turystycznej, o której mowa w art. 4 pkt 1 lit. a, b albo c, z jedną lub kilkoma usługami turystycznymi, o których mowa w art. 4 pkt 1 lit. d, jeżeli wartość tych usług stanowi mniej niż 25% łącznej wartości połączonych usług turystycznych i nie są one reklamowane jako istotny element tego połączenia, ani nie stanowią one istotnego elementu tego połączenia z innych przyczyn”.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dziękuję, chyba nie musimy tego uzasadniać, to analogiczna zmiana do poprzedniej poprawki. Kto jest za jej przyjęciem? (6) Kto jest przeciw? (12) Kto się wstrzymał? (0)

Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała większości.

Wobec powyższego, jeśli nie ma innych poprawek do art. 6 poddam pod głosowanie jego brzmienie, wedle przedłożonego sprawozdania. Kto jest za przyjęciem art. 6? (12) Kto jest przeciw? (6) Kto wstrzymał się od głosu? (0)

Stwierdzam, że większością głosów art. 6 został przyjęty przez Wysoką Komisję wedle przedłożenia ze sprawozdania podkomisji.

Rozdział 2, czy są uwagi odnośnie do tytułu? Biuro Legislacyjne? Nie ma uwag. Stwierdzam przyjęcie.

Art. 7 – czy są uwagi? Biuro Legislacyjne?

Legislator Wojciech Paluch:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, przy opracowywaniu sprawozdania podkomisji zauważyliśmy, że w art. 7 ust. 2 pkt 3 (to będzie na str. 8), na końcu, pojawiło się pojęcie „na terenie kraju”. Wydaje nam się, że zgodnie ze specyfiką tego projektu, jak i art. 24 ust. 4 powinniśmy to sformułowanie „na terenie kraju” zastąpić sformułowaniem „na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej”, jednolicie w całym projekcie ustawy. To propozycja poprawki.

Druga propozycja wiąże się już z ust. 6. Na końcu normy w tym ustępie pojawia się sformułowanie „z zastrzeżeniem ust. 1 pkt 2”. Wątpliwości jeśli chodzi o zawarcie tego sformułowania w tym przepisie wyraziliśmy już podczas posiedzenia podkomisji. Wskazywaliśmy, czy nie lepiej napisać „z uwzględnieniem”. W toku spotkań roboczych zauważyliśmy, że ust. 6 powinien brzmieć następująco: „Obowiązki, o których mowa w ust. 1, nie mają zastosowania do organizatora turystyki lub przedsiębiorcy ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych, w okresie zawieszenia przez niego wykonywania działalności, jeżeli zawiadomi on marszałka województwa o zaprzestaniu lub zawieszeniu działalności organizatora turystyki lub przedsiębiorcy ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych”.

To propozycja wypracowana wspólnie ze stroną rządową, w celu wyeliminowania wątpliwości w odniesieniu do sformułowania „z zastrzeżeniem ust. 1 pkt 2”.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Proszę państwa, widzę, że jest zgoda, minister wraz z panem dyrektorem Kudelskim przychyliłi się do obu poprawek. Podpisujemy te poprawki legislacyjne w prezydium, aby były pod nimi trzy osoby. Poddam pod głosowanie najpierw poprawkę do ust. 2 pkt 3. Jest tam inny przepis na końcu – „na terenie kraju” zastępujemy „na terenie Rzeczypospolitej Polskiej”.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (18) Kto jest przeciw? (0) Kto wstrzymał się od głosu? (0)

Komisja przyjęła tę poprawkę.

Teraz jesteśmy w art. 7 ust. 6 – nowe brzmienie. Formalnie muszą być trzy podpisy. Proszę panów „prezydiantów”, aby przed głosowaniem były te podpisy, będę miał przyjemność być podpisany pod jedną z poprawek wraz z panem posłem Matuszewskim.

Dziękuję bardzo.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (19) Kto jest przeciw? (0) Kto wstrzymał się od głosu? (0)

Jeszcze bardzo proszę, pan poseł Latos.

Poseł Tomasz Latos (PiS):

Panie przewodniczący, proponuję trochę przyspieszyć. Tam, gdzie nie ma kontrowersji proszę pytać, czy ktoś jest przeciwny przyjęciu poprawki. Tak będzie szybciej a nasz kolega z sekretariatu nie będzie musiał liczyć.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dobrze.

Były dwie zmiany więc muszę poddać ten artykuł pod głosowanie. Kto jest przeciw przyjęciu całości art. 7 ze sprawozdania, wraz tymi dwiema poprawkami? Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam przyjęcie art. 7.

Czy są uwagi do art. 8? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Czy są uwagi do art. 9? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Czy są uwagi do art. 10? Biuro Legislacyjne, proszę bardzo.

Legislator Wojciech Paluch:

Panie przewodniczący, w art. 10 w ust. 2 proponujemy dla spójności terminologicznej całego projektu ustawy uzupełnić słowo „przedsiębiorca” sformułowaniem „turystyczny”. W konsekwencji przyjęcia tej terminologii proponowalibyśmy przyjęcie również tej propozycji w innych artykułach – art.12 ust. 1, 2, art. 22. Wszystkie jednostki redakcyjne zostały tu wymienione, nie będę ich przytaczał. Zostało to opracowane w kooperacji ze stroną rządową, w odniesieniu co do całej ustawy pod tym kątem.

Prosimy o przyjęcie tej poprawki.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dziękuję bardzo.

Trzy poprawki zostały zgłoszone przez państwa posłów. Pan minister opiniuje to pozytywnie, innych głosów nie słyszę – czy jest ktoś przeciw przyjęciu poprawki? Nie słyszę. Stwierdzam jej przyjęcie.

Czy są uwagi odnośnie do art. 10? Nie słyszę, wobec braku zastrzeżeń stwierdzam jego przyjęcie, wraz z poprawką.

Czy są uwagi do art. 11? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie bez uwag.

Czy są uwagi do art. 12? Nie słyszę. Stwierdzam przyjęcie art. 12.

Zakończyliśmy rozdział 2.

Rozdział 3, czy są uwagi odnośnie do tytułu? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Czy są uwagi do art. 13? Nie słyszę. Stwierdzam przyjęcie art. 13.

Czy są uwagi do art. 14? Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator Wojciech Paluch:

Panie pośle, w ust. 1 i 2 proponowalibyśmy konsekwentnie, aby wyrazy „wskazana przez niego jednostka upoważniona” zastąpić wyrazami „upoważniona przez niego jednostka”. Będzie to spójne terminologicznie z całym art. 14. Poprawka ma na celu poprawę czytelności przepisu.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Rząd nie wnosi uwag, innych uwag nie słyszę do art. 14... jest uwaga – bardzo proszę, strona społeczna.

Pełnomocnik Polskiej Izby Ubezpieczeń Radosław Potrzezcz:

Radosław Potrzezcz, pełnomocnik Polskiej Izby Ubezpieczeń.

Chciałem zwrócić uwagę na pewien fakt, który będzie dotyczył również kolejnych artykułów, aż do 20. Wszystkie te przepisy odwołujące się do niewypłacalności nie ustalają hipotezy, w której mają działać podmioty zaangażowane w realizację działań związanych z niewypłacalnością. Art. 13 jednoznacznie ustala, że działa się w dwóch sytuacjach: gdy przedsiębiorca składa oświadczenie, bądź kiedy z okoliczności wynika, że nie dojdzie do spełnienia tych świadczeń. Wtedy, niejako z urzędu marszałek województwa podejmuje działania. Następne artykuły nie odwołują się do art. 13, tylko wprowadzają własną hipotezę. Może oznaczać to, że nie będzie jasne w jakich okolicznościach podejmowane są te działania. Nie jest brana pod uwagę szara strefa, w której właściwe podmioty mogą nie dysponować informacjami.

Nie wspominam już o tym, że brak będzie istnienia stosownych zabezpieczeń. Tego ustawa w sposób należyty nie reguluje, nie dając w pełni gwarancji podróżnym, korzystającym z usług turystycznych.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Bardzo proszę, czy rząd chce się ustosunkować do merytorycznej uwagi strony społecznej? Pan mecenas Kudelski.

Dyrektor departamentu MSiT Piotr Kudelski:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, przyznam szczerze, że nie do końca zrozumiałem uwagę pana mecenasa. W mojej ocenie te rozwiązania, które *notabene* są wzorowane w tym obszarze na dotychczasowych, nie będą budziły takich radykalnych wątpliwości interpretacyjnych, o jakich wspominał pan mecenas.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Czy do poprawki zgłoszonej przez Biuro Legislacyjne, a teraz formalnie trzech posłów, są uwagi? Nie. Stwierdzam jej przyjęcie. Wobec braku innych uwag do art. 14 stwierdzam przyjęcie go z tą poprawką.

Art. 15 – nie słyszę uwag. Stwierdzam przyjęcie art. 15 przez Wysoką Komisję.

Art. 16 – bardzo proszę...

Pełnomocnik PIU Radosław Potrzebacz:

Proszę państwa, Polska Izba Ubezpieczeń ma zasadniczy zarzut wobec brzmienia art. 16.

Przepis nie reguluje i nie rozstrzyga, jak mają podróżni postępować w sytuacji, w której jest więcej niż jeden podmiot udzielający zabezpieczenia dla danego przedsiębiorcy turystycznego. Przepis nakazuje podmiotom udzielającym zabezpieczeń przyjmować zgłoszenia od podróżnych bez względu na to czy i jaki jest zakres udzielonych zabezpieczeń. Może to oznaczać, że nawet jeśli zabezpieczenie zostało wyczerpane, przez wykorzystanie go na zaliczkę na powrót podróżnych do kraju, nadal będą rozpoznawane zgłoszenia, które ostatecznie będą pokrywane przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny ze środków Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego. Oznacza to przerzucenie na podmioty prywatne – gwarantów, którymi mogą być banki lub zakłady ubezpieczeń – obowiązków publiczno-prawnych. Oznacza to naruszenie przepisów art. 22 i 84 konstytucji.

Zgłaszamy to jako uwagę merytoryczną.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Czy pan mecenas chce się odnieść?

Bardzo proszę.

Dyrektor departamentu MSiT Piotr Kudelski:

Bardzo dziękuję.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, strona rządowa nie zgadza się z tymi uwagami. Istota tej uwagi wiąże się z błędnym założeniem, że pierwszy filar, czyli ten, który jest podstawowym i powinien w pełnym zakresie obejmować możliwość zrealizowania uprawnień podróżnych w sytuacji niewypłacalności konsumentów, to standardowa sytuacja. Uwagę pana mecenasa rozumiem tak, że pierwszy filar nie będzie obejmował

gwarancją całości, tak może się zdarzyć. Taka sytuacja może mieć miejsce i po to istnieje drugi filar. Wierzę w profesjonalizm przedsiębiorców turystycznych oraz instytucji sektora finansowego, które prawidłowo oszacują ryzyko i udzielone gwarancje będą obejmowały takie sytuacje. Obecne rozwiązanie zawarte w przepisach obowiązujących od listopada ubiegłego roku – system dwufilarowy – sprawdziło się. Nie było sytuacji, w której drugi filar byłby wykorzystany.

Moim zdaniem ta uwaga nie jest zasadna.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Czy są poprawki do art. 16? Uwagi Biura Legislacyjnego? Nie słyszę. Stwierdzam przyjęcie art. 16 bez zmian.

Art. 17... bardzo proszę, pan poseł Jarosław Szlachetka.

Poseł Jarosław Szlachetka (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chciałbym zgłosić poprawkę w art. 17 ust. 2 pkt 3 lit. b. Proponujemy, aby miała następujące brzmienie: „zawierające wskazanie rachunku bankowego lub rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, na który ma nastąpić wypłata środków z zabezpieczenia finansowego, o którym mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1 i 2, albo wskazanie innego sposobu wypłaty z tego zabezpieczenia”.

Krótko uzasadniając – dotyczy to klientów mających swoje konta w tzw. SKOK-ach. Chodzi o wyszczególnienie tego, aby nie rodziło to tym klientom problemów w odzyskaniu pieniędzy, które należałyby się im za niezrealizowane usługi turystyczne.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Czy są inne uwagi do art. 17?

Pan z tyłu.

Pełnomocnik PIU Radosław Potrzebacz:

Polska Izba Ubezpieczeń zgłasza, że art. 17 w sposób mało przejrzysty reguluje kwestie przedstawianej dokumentacji do weryfikacji zgłoszeń podróży. Zwracam uwagę, że podmioty udzielające zabezpieczeń dysponować będą tylko i wyłącznie tym, co przedstawiają podróżni. Wykaz umów i wszystkie dokumenty, które się z tym wiążą są w dyspozycji marszałków bądź Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego.

W związku z tym, ocena według kryteriów, jakie zostały nałożone na podmioty udzielające zabezpieczeń będzie opierała się wyłącznie na dokumentach przedstawionych przez klienta. Pominie to, że klient np. dostał rabat i została mu zwrócona część kwoty, którą uiścił na poczet wyjazdu lub inne okoliczności, które mogą uzasadniać przyjęcie, że jego roszczenia są niższe niż te, które zostały wskazane w tych dwóch wymienionych w art. 17 ust. 2 dokumentach.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dziękuję.

Czy są inne uwagi? Biuro Legislacyjne... bardzo proszę, jeszcze pani.

Dyrektor Biura Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego Renata Mentlewicz:

Renata Mentlewicz, Biuro Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego.

Chciałam odnieść się do słów pana mecenas. Turystyczny Fundusz Gwarancyjny nie zbiera żadnych wykazów umów. Nie ma żadnej dokumentacji. Zbiera jedynie deklaracje, na których przedsiębiorca zbiorczo deklaruje ilu klientów wysłał w jaki region świata. Nie posiadamy dokumentacji pozwalającej na weryfikację tych danych.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dziękuję bardzo.

Czy do poprawki Biuro Legislacyjne ma uwagi?

Legislator Wojciech Paluch:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, ta poprawka ma charakter *stricte* merytoryczny, pod względem legislacyjnym nie wnosimy uwag. Te kwestie muszą rozstrzygnąć państwo posłowie.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Kto jest za przyjęciem poprawki? (11) Kto jest przeciw? (6) Kto wstrzymał się od głosu? (0)

Stwierdzam, że większością głosów poprawka została przyjęta.

Wobec braku innych uwag państwa posłów art. 17 został przyjęty przez Wysoką Komisję, wraz z tą poprawką.

Art. 18 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Art. 19 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Art. 20 – czy są uwagi?

Bardzo proszę, pan z tyłu.

Pełnomocnik PIU Radosław Potrzebacz:

Proszę państwa, chcę zwrócić uwagę, że art. 20 narusza konstytucyjną zasadę równości obywateli wobec prawa.

Strona rządowa uważa, że chodzi tu o kwestie całości bądź niecałości zaspokojenia roszczeń podróżnych. Podkreślam jednak, że chodzi o nierównorzędne traktowanie proceduralne. Model, w którym zabezpieczenia okażą się niewystarczające będzie oznaczał, że część podróżnych dostanie całość roszczeń w terminie 30 dni, co jest zadekretowane w art. 18, z ewentualnym przedłużeniem. Do końca rozpoznania ostatniego wniosku, który będzie mieścił się w puli zabezpieczenia wszyscy pozostali podróżni będą musieli czekać. Ostatni podróżny, „załapie się” na tę pulę, gdy nastąpi wypłata na jego rzecz. Powstanie podstawa do sporządzenia listy opisanej w omawianym przepisie, do przekazania do marszałka województwa i do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego. Po przekazaniu tej listy, jak sądzimy, choć przepis tego specjalnie nie reguluje, weryfikacji wniosków przez UFG, dopiero wówczas, bez oznaczenia terminu, kolejni podróżni otrzymają zabezpieczenie swoich roszczeń.

W związku z tym, sytuacja prawna obywatela rozstrzygać się będzie poprzez to, kto będzie szybszy w zgłoszeniu roszczeń na podstawie art. 16 rozpatrywanej ustawy.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dziękuję.

Czy są uwagi posłów odnośnie do art. 20?... Stwierdzam, że art. 20 został przez Wysoką Komisję przyjęty.

Art. 21 – czy są uwagi? Bardzo proszę.

Pełnomocnik PIU Radosław Potrzebacz:

Wskażę jedynie, że art. 21 mieści się w tej formule nierównego traktowania obywateli, ponieważ przesądza zasadę, że spóźnieni muszą czekać na wypłatę tym uprzywilejowanym, którzy złożyli wnioski wcześniej.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dziękuję za uwagi.

Rozumiem, że stanowisko rządu i funduszu jest bez zmian? Czy ktoś chce wnieść jakąś poprawkę? Nie słyszę. Stwierdzam przyjęcie art. 21.

Jesteśmy w rozdziale 4, czy do tytułu są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Art. 22 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Art. 23 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Art. 24 – czy są uwagi? Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Wojciech Paluch:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, jeśli chodzi o art. 24 ust. 1 pkt , mamy propozycję poprawienia czytelności i spójności tego przepisu, aby brzmiał następująco: „firmę

lub nazwę przedsiębiorcy turystycznego, jego siedzibę i adres, a w przypadku gdy przedsiębiorca jest osobą fizyczną – adres zamieszkania”.

To są drobne kwestie, prosimy o przyjęcie poprawki.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dziękuję.

Czy są inne uwagi odnośnie do art. 24? Nie słyszę. Pod poprawką przedstawioną przez Biuro Legislacyjne są trzy podpisy. Czy są uwagi odnośnie do tej poprawki? Nie słyszę. Stwierdzam jej przyjęcie.

Do art. 24 nie zgłoszono innych poprawek. Z tą jedną poprawką art. 24 został przyjęty przez Wysoką Komisję.

Art. 25 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Art. 26 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Art. 27 – czy są uwagi? Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Wojciech Paluch:

Szanowni państwo, kwestię odnośnie art. 27 ust. 8 podnosiliśmy na posiedzeniu podkomisji, jako kolejną naszą wątpliwość w odniesieniu do sformułowań tu zawartych jak: „oczywiste błędy” czy też „niezgodność ze stanem faktycznym”.

W wyniku spotkania ze stroną rządową, w celu usunięcia tych wątpliwości co do użycia sformułowania „niezgodności”, przedstawiamy następującą propozycję ust. 8, do rozważenia przez państwa posłów i ewentualnego przyjęcia poprawki: „Marszałek województwa prostuje z urzędu wpis do ewidencji zawierający niedokładności, błędy pisarskie lub inne oczywiste omyłki”.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dziękuję bardzo.

Są podpisy pod tą poprawką Biura Legislacyjnego. Nie słyszę innych uwag. Czy są uwagi odnośnie do tej poprawki? Nie słyszę. Stwierdzam jej przyjęcie.

Do art. 27 nie zgłoszono innych poprawek. Stwierdzam przyjęcie art. 27 z tą jedną poprawką.

Art. 28 – czy są uwagi? Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Wojciech Paluch:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, mamy pewną wątpliwość, która była wcześniej podnoszona przez Biuro Legislacyjne. Jeśli chodzi o ust. 1 pkt 2 proponujemy następujące brzmienie w celu poprawy czytelności tego przepisu: „wobec których stwierdzono wykonywanie działalności bez wymaganego wpisu do rejestru i objętych zakazem wykonywania działalności organizatora turystyki lub przedsiębiorcy ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych przez okres 3 lat”.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dziękuję. Są podpisy pod tą poprawką Biura Legislacyjnego. Czy są uwagi odnośnie do tej poprawki? Nie słyszę. Stwierdzam jej przyjęcie.

Stwierdzam przyjęcie art. 28 z tą jedną poprawką, wobec braku innych zastrzeżeń.

Art. 29 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Art. 30 – czy są uwagi? Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Wojciech Paluch:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, jeśli chodzi o art. 30 ust. 1, mamy wątpliwość, którą wyartykułowaliśmy podczas posiedzenia podkomisji. Pkt 5 nie zawiera się w pkt 3. W wyniku rozmów ze stroną rządową, zaproponowała ona zrezygnowanie z pkt 5 i skonstruowanie naszej wątpliwości. Proponujemy skreślenie w ust. 1 pkt 5. W związku z tym nastąpi przenieślenie w tej jednostce redakcyjnej.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dziękuję.

Czy są uwagi odnośnie do tej poprawki? Nie słyszę. Stwierdzam jej przyjęcie.

Stwierdzam przyjęcie art. 30 z tą jedną poprawką, wobec braku innych uwag.

Art. 31 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Art. 32 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.
Rozdział 5, czy do tytułu są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.
Art. 33 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.
Art. 34 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.
Art. 35 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.
Art. 36 – czy są uwagi? Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Wojciech Paluch:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, użyty w art. 36 ust. 4 pkt 2 wyraz „uczestników” proponujemy zastąpić wyrazem „podróżnych”. To konsekwencja terminologiczna używanych w całym projekcie pojęć.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dziękuję.

Czy są uwagi odnośnie do tej poprawki? Nie słyszę. Stwierdzam jej przyjęcie.
Stwierdzam przyjęcie art. 36 z tą poprawką, wobec braku innych uwag.
Art. 37... jest poprawka.

Legislator Wojciech Paluch:

Panie przewodniczący, jeśli chodzi o art. 37, Biuro Legislacyjne miało wątpliwości odnośnie wprowadzania do wyliczenia w ust. 1 oraz do kwestii związanych z ust. 5, która jest konsekwencją terminologii używanej w ust. 1. W celu poprawienia spójności terminologicznej ustawy proponujemy, aby to wprowadzenie do wyliczenia w ust. 1 brzmiało następująco: „Przedsiębiorcy turystyczni obowiązani do dokonywania wpłat składek na Fundusz w należytnej wysokości bez wezwania...” – dalsza część tego ustępu pozostaje bez zmian.

W konsekwencji ust. 5 będzie brzmiał: „Minister właściwy do spraw turystyki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, określi, w drodze rozporządzenia, wzór deklaracji, o której mowa w art. 7 ust. 1 pkt 4, mając na względzie umożliwienie identyfikacji przedsiębiorcy turystycznego obowiązanego do dokonywania wpłat składek na Fundusz w należytnej wysokości, a także zapewnienie możliwości weryfikacji wysokości składki”.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dziękuję.

Czy są uwagi państwa posłów odnośnie do tej poprawki? Nie słyszę. Stwierdzam jej przyjęcie.

Stwierdzam przyjęcie art. 37 z tą poprawką, wobec braku innych zastrzeżeń.

Art. 38 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Rozdział 6, czy do tytułu są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Art. 39 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Art. 40 – czy są uwagi? Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Wojciech Paluch:

Szanowni państwo, do art. 40 i kolejnych w konsekwencji, w celu poprawienia spójności terminologicznej ustawy proponujemy doprecyzowanie wyrazu „umowa”, że chodzi o „umowę o udział w imprezie turystycznej”. W art. 41 ust. 1, art. 42, art. 45, art. 47 i art. 48 proponujemy konieczne wymienione zmiany. W poprawce zostało wszystko enumeratywnie wymienione o jakie jednostki redakcyjne chodzi.

Prosimy o przyjęcie tej poprawki. Została ona przeanalizowana również ze stroną rządową pod kątem merytorycznym w projekcie ustawy.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Wobec powyższego, nie chcę pytać o to za każdym razem. To będzie łączne głosowanie nad tymi wszystkimi poprawkami. Ta poprawka dotyczy art. 40 i w konsekwencji art. 41, art. 42...

Legislator Wojciech Paluch:

...tylko w zakresie dodania tego sformułowania. Tak jak wcześniej, przyjęliśmy poprawkę w odniesieniu do przedsiębiorcy (że chodzi o przedsiębiorcę turystycznego, w tym przypadku chodzi tylko o umowę) w kontekście umowy o udział w imprezie turystycznej.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dziękuję.

Czy ktoś zgłasza zastrzeżenia do tej poprawki? Nie słyszę. Stwierdzam jej przyjęcie.

Czy są inne uwagi do art. 41? Nie słyszę. Stwierdzam przyjęcie art. 41 z tą poprawką, wobec braku innych zastrzeżeń.

Art. 42 – czy są uwagi? Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Wojciech Paluch:

Panie pośle, jeśli chodzi o art. 42 ust. 2 proponowalibyśmy poprawienie jego czytelności, poprzez następujące brzmienie: „W chwili zawarcia umowy o udział w imprezie turystycznej lub niezwłocznie po zawarciu umowy organizator turystyki lub agent turystyczny udostępnia podróżnemu na trwałym nośniku kopię tej umowy lub potwierdzenie jej zawarcia”.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dziękuję.

Czy ktoś zgłasza inne uwagi do art. 42? Nie słyszę. Stwierdzam przyjęcie art. 42 z tą poprawką.

Art. 43 – Biuro Legislacyjne...

Pełnomocnik PIU Radosław Potrzebacz:

Przepraszam, panie przewodniczący, ale podnosiłem rękę... czy nie można się już wypowiedzieć?

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Można, ale nie zauważyłem zgłoszenia. Czy do art. 43 są zgłoszenia?

Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Wojciech Paluch:

Panie przewodniczący, to uwaga do ust. 3, chodzi o poprawę czytelności przepisu.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

To do ust. 4?

Legislator Wojciech Paluch:

Tak, proponowalibyśmy jego następujące brzmienie: „Za nieuiszczoną część ceny imprezy turystycznej oraz koszty poniesione przez organizatora turystyki w wyniku zmiany podróznego uczestniczącego w imprezie turystycznej, podróżny i osoba przejmująca jego uprawnienia odpowiadają solidarnie”.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dziękuję.

Czy są uwagi odnośnie do tej poprawki? Nie słyszę. Stwierdzam jej przyjęcie wraz z całym art. 43.

Art. 44 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Art. 45 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Art. 46 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam, że Wysoka Komisja przyjęła art. 46.

Art. 47 – czy są uwagi? Bardzo proszę, najpierw zostaną przedstawione, a następnie stwierdzą państwo, czy zabieranie głosu jest konieczne.

Poseł Grzegorz Janik (PiS):

Panie przewodniczący, panie ministrze, chciałbym zgłosić poprawkę do projektu ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych.

W art. 47, ust. 7 otrzymałby następujące brzmienie: „Konsument, który zawarł umowę o udział w imprezie turystycznej poza lokalem przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta, może w terminie 14

dni od dnia jej zawarcia odstąpić od niej bez podawania przyczyny i ponoszenia kosztów, chyba że negocjacje ustne, na podstawie których została zawarta umowa były prowadzone w oparciu o wcześniejsze zamówienie złożone przez konsumenta. Przepisy art. 30, art. 31, art. 32 ust. 1 i 2, art. 35, art. 37 i art. 38 pkt 1 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta stosuje się odpowiednio”. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

To poprawka do art. 47 ust. 7.

Jest jeszcze poprawka do art. 47 ust. 7 klubu Kukiz'15 – bardzo proszę, pan poseł Kozłowski.

Poseł Jerzy Kozłowski (Kukiz15):

Szanowni państwo, mamy dwie poprawki do tego artykułu.

Pierwsza jest do ust. 4, naszym zdaniem, można nazwać ją doprecyzowującą. Obecnie przepis ten dopuszcza bardzo dużą uznaniowość w zakresie tego, czym są nadzwyczajne okoliczności występujące w miejscu docelowym lub w jego najbliższym sąsiedztwie. Wszyscy wiemy, że na stronach Ministerstwa Spraw Zagranicznych są publikowane komunikaty dla turystów, z których wynikają wskazania, gdzie lepiej nie jechać na wakacje. Obawiamy się, że zachowanie przepisu w formie proponowanej przez stronę rządową spowoduje niepotrzebne spory na linii organizator-konsument, które będą rozstrzygane, jak powiedziała strona rządowa, tłumacząc ten przepis, przez sądy. Sądy są obciążone dużą liczbą spraw. Nie sądzę, aby było to właściwe dla sądów i dobre dla nas, aby im wrzucać takie rzeczy na głowę.

Nasza poprawka idzie w kierunku doprecyzowania, że publikacja na stronie MSZ jest podstawą do odstąpienia, dotyczy ona art. 47 ust. 4.

Druga poprawka jest konsekwencją jednego z pierwszych naszych posiedzeń – art. 47 ust. 7. Wspólnie ze stroną rządową doszliśmy do pewnych wniosków. Była nawet propozycja strony rządowej, że ten artykuł będzie wykreślony. Uparcie tkwię na stanowisku, że dla dobra konsumentów i sprzedawców oraz organizatorów ważne jest, aby taki artykuł się nie znalazł w ustawie. Jako przedstawiciel Kukiz'15 wnioskuję, aby art. 47 ust. 7 wykreślić w całości.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Szanowni państwo, art. 47 – mamy poprawkę do ust. 4, którą przedstawił pan poseł Kozłowski. Czy Biuro Legislacyjne ma do niej uwagi?

Legislator Wojciech Paluch:

Trudno nam się do niej odnieść, gdyż nie mamy jej przed sobą, została przed chwilą sformalizowana. Na dobrą sprawę trudno nam mówić o jej meritum, jeśli chodzi o wskazania uzasadnienia, pozostawiamy to decyzji państwa posłów.

Jeśli chodzi o drugą poprawkę pana posła, dotyczącą skreślenia ust. 7 – w kontekście poprawki zgłoszonej przez pana posła Janika jest dalej idąca i powinna być przegłosowana jako pierwsza. Ta poprawka też została zaprezentowana dopiero w tej chwili, więc trudno ją ocenić z legislacyjnego punktu widzenia, pod względem merytorycznym, oczywiście, leży to w gestii strony rządowej.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Stanowisko rządu odnośnie do poprawek? Wykreślić czy nie?

Dyrektor departamentu MSiT Piotr Kudelski:

Szanowni państwo, jeśli chodzi o pierwszą poprawkę zgłoszoną do art. 47 ust. 4 Klubu Kukiz'15, jak odpowiedziałem panu posłowi podczas posiedzenia podkomisji, w naszej ocenie takie doprecyzowanie klauzuli generalnej nie może wchodzić w grę, gdyż – w mojej ocenie – powodowałoby absolutnie zasadny zarzut nieprawidłowej implementacji i jednoznacznego jej zawężenia. Klauzule generalne, które zostały tu użyte są przyjęte wprost z dyrektywy. W mojej ocenie próby ich dookreślenia są niewłaściwe. Ten przepis ma chronić podróżnych, jego dookreślenie w sposób, w jaki zaproponował to Klub

Kukiz'15 powoduje niewątpliwe zawężenie zakresu jego zastosowania a w konsekwencji – zarzut niewłaściwej implementacji.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dziękuję.

Głos ma strona społeczna – najpierw pan prezes Niewiadomski, następnie kolejni z państwa.

Prezes PIT Paweł Niewiadomski:

Wysoka Komisjo, jeśli chodzi o zgłoszoną poprawkę dotyczącą uznawania komunikatów MSZ – uważamy, że jest to rozwiązanie niekorzystne dla branży turystycznej i w konsekwencji zawęża zakres praw konsumentów.

Jeśli chodzi o poprawkę w ust. 7 – Polska Izba Turystyki, podczas całego procesu legislacyjnego, stała na stanowisku, że jest to przepis nieobjęty maksymalną harmonizacją i jest możliwy do zastosowania w prawodawstwie międzynarodowym. Żaden kraj europejski tego rozwiązania nie wprowadza w związku z nową ustawą, jedynie Niemcy kontynuują przyjęte obecnie w przepisach rozwiązania. Co za tym idzie propozycja pana posła Kozłowskiego, aby tego rozwiązania w Polsce nie wprowadzać, jest zasadna.

Druga propozycja byłaby swojego rodzaju kompromisem. Z punktu widzenia konsumentów oraz przedsiębiorców ten kompromis byłby do zaakceptowania. Myślę jedynie, że ten przepis wymaga zmiany redakcyjnej, aby nie budził wątpliwości.

Panie posle, jak rozumiem chodzi o to, aby sprzedaż nagabywana (taka jak domokrażca puka do drzwi) konsument mógłby ustąpić, ale – gdy klient zaprasza przedsiębiorcę do miejsca pracy, domu czy kawiarni i prosi go o zawarcie umowy – nie była objęta prawem do odstąpienia.

Na zakończenie, gdyż za chwilę będę musiał państwa opuścić, chciałbym powiedzieć, że ten przepis *de facto*, jeśli pozostałby w obecnym brzmieniu, byłby niekorzystny dla klientów. Dlaczego? Tę ustawę uchwalają państwo na najbliższe dwadzieścia lat (obecne przepisy ustawy uchwalono w 1997 roku). Obserwujemy teraz tendencję rynkową, aby zapraszać klientów do zawierania umów poza lokalem przedsiębiorstwa. Z drugiej strony usługodawcy, od których zakupują usługi organizatorzy turystyki coraz częściej wprowadzają różnego rodzaju promocje polegające na tym, że w momencie zawarcia umowy jest niższa cena, ale nie można od niej ustąpić. Mają państwo klasyczny przykład z niskokosztowymi przewoźnikami. Jeśli przyszedłby do pana posła do domu przedsiębiorca i chciał pakietować imprezę turystyczną, w momencie spotkania z panem musiałby ten bilet zamówić. Nie może on wtedy od tego odstąpić. Nie sądzę, aby przedsiębiorca działał na swoją niekorzyść i proponował panu zawarcie umowy poza lokalem.

Dlatego myślę, że państwa kompromisowa propozycja idzie w dobrym kierunku.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Bardzo proszę.

Członek zarządu Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Agentów Turystycznych Marcin Chyliński:

Marcin Chyliński, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Agentów Turystycznych.

Ust. 7 był z naszego punktu widzenia najczęściej poddawany pod dyskusję. W tej sprawie przygotowaliśmy dla państwa, na jednym z posiedzeń podkomisji, kompleksową opinię prawną przygotowaną przez jedną z kancelarii prawnych. Mam nadzieję, że mieli państwo okazję się z nią zapoznać. Jeśli nie, to chcielibyśmy podkreślić przedstawione w niej punkty – przede wszystkim, produkt turystyczny ma charakter kompleksowy i jest skomplikowany. Tak jak mówił pan prezes Niewiadomski, trudno wyobrazić sobie, że w momencie, gdy spotykamy się z klientami i decydujemy się na podpisanie z nimi umowy na wycieczkę objazdową, która składa się z kilkunastu elementów, można z nich bezkosztowo zrezygnować w przeciągu 7 dni. To dla nas bardzo niebezpieczne rozwiązanie.

Druga kwestia – to stawia nierówność klientów. Uprzywilejowani będą ci, którzy zawierają umowy w biurach stacjonarnych i przez internet, ale już nie tacy, do których agent się pofatyguje. To stanowi pewnego rodzaju program i dysonans. Mówiąc kolo-

kwalnie, wycieczka turystyczna to nie są garnki. Zawierając umowę mamy warunki, kilka dokumentów, z którymi klient powinien się zapoznać zawierając kontrakt. Koronny argument – wskazała nam na to kancelaria prawna – implementacja dyrektywy Unii Europejskiej 2011/83 w sprawie praw konsumenta. Zgodnie z tymi przepisami, odstąpienie umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa lub na odległość nie przysługuje konsumentowi w odniesieniu do umów o świadczeniu usług w zakresie zakwaterowania innych niż do celów mieszkalnych, przewozu rzeczy, najmu samochodów, gastronomii, usług związanych z wypoczynkiem, wydarzeniami rozrywkowymi i sportowymi.

Uzasadniając – to wszystko usługi, których przedsiębiorca nie jest w stanie zbyć w ciągu 7 dni. Dyrektywa unijna dopuszcza takie odstępstwa od tej reguły. Dlatego apelujemy do państwa o przeanalizowanie tych poprawek. Została zaproponowana taka, która stanowi w miarę sensowny konsensus. Chcielibyśmy nad nią jeszcze popracować. Należy rozgraniczyć, rzeczywiście, produkt turystyczny od innych. Jak pokazuje implementacja dyrektywy jest to realne i możliwe i zapewni taki sam poziom ochrony dla każdego klienta, niezależnie gdzie zawarł umowę.

Podam państwu jeszcze jeden przykład. W branży turystycznej istnieje cała grupa przedsiębiorców, operująca klientem grupowym. Jeśli przychodzi klient i dogadujemy z nim umowę na dwieście, trzysta miejsc, oczywiste jest, że my jedziemy do siedziby tego klienta i tam podpisujemy umowę. Sytuacja, w której po 7 dniach mógłby zrezygnować bez żadnych kosztów z trzystu miejsc noclegowych to byłby koniec branży wyjazdów grupowych. Nikt nie weźmie na siebie takiego ryzyka i nie zawrze takiej umowy.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Pan poseł Latos ma wniosek formalny.

Poseł Tomasz Latos (PiS):

Chciałem poruszyć dwie kwestie.

Z szacunkiem dla naszych gości... jesteśmy na etapie sprawozdania podkomisji, była podkomisja, gdzie zastrzeżenia i uwagi były zgłaszane, godzinami trwała dyskusja. Taka jest zasada prac w Sejmie, że na tym etapie powinno się zgłaszać poprawki. Być może jest poprawka taka, czy inna, którą przejmie jakiś poseł, ale zastanawianie się, proszenie, apelowanie, zwracanie uwagi, mówienie nad czym warto popracować nie jest właściwe – był na to czas w podkomisji. Bardzo proszę o zachowanie tych zasad, bo tak powinno to wyglądać.

Druga kwestia, jak pan przewodniczący wie, „prezydanci” Komisji są zaproszeni na spotkanie przez pana marszałka. Pamiętajmy, że komisje są tylko organem Sejmu i nie wypada nam nie pójść na nie a trwa już od dziesięciu minut. To jest uboczny skutek przedłużającej się dyskusji.

Musimy, w związku z tym, przerwać posiedzenie Komisji, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dobrze, panie pośle. Usprawnię procedowanie, ale nie oddam tej sali, dopóki nie zakończymy...

Poseł Tomasz Latos (PiS):

Panie przewodniczący, czy pan uważa, że możemy nie iść na spotkanie z marszałkiem?

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Nie mogę stawiać siebie ponad Komisją. Jeśli państwo przyjmą ten wniosek, będziemy mieli przerwę do godziny 16.

Poseł Tomasz Latos (PiS):

Do 17.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Kto jest za przyjęciem wniosku o przerwę do godziny 17? (7) Kto jest przeciw? (5) Kto wstrzymał się od głosu? (2)

Stwierdzam, że mamy przerwę do godziny 17, rozpoczniemy procedowanie od przegłosowania trzech poprawek.

[Po przerwie]

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Jest godzina 17, więc wznawiam posiedzenie Komisji. Rozpatrujemy art. 47, mamy trzy poprawki. Czy coś się zmieniło? Bardzo proszę, pan poseł Kozłowski.

Poseł Jerzy Kozłowski (Kukiz15):

Panie przewodniczący, po konsultacji z Biurem Legislacyjnym wycofuję moją poprawkę do ust. 4 art. 47.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dziękuję bardzo, poprawka wycofana. Poddaję pod głosowanie poprawkę najdalej idącą, polegającą na wykreśleniu ust. 7 w art. 47. W związku z tym, że jest to ostatni ustęp, numeracja się nie zmienia. Kto jest za przyjęciem poprawki Klubu Kukiz'15? (6) Kto jest przeciw? (8) Kto się wstrzymał? (0)

Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała większości.

Poddaję pod głosowanie poprawkę zmieniającą brzmienie ust. 7 w art. 47, którą omówił pan poseł Grzegorz Janik. Kto jest za przyjęciem poprawki? (14) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0)

Stwierdzam, że ta poprawka została przez Wysoką Komisję przyjęta. Innych poprawek do art. 47 nie było, zatem z tą jedną poprawką, jeśli nie usłyszę sprzeciwu, przyjmujemy ten artykuł. Nie słyszę. Art. 47 został przyjęty.

Jesteśmy w rozdziale 7, czy są uwagi do tytułu? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Art. 48 – czy są uwagi? Biuro Legislacyjne, strona rządowa, strona społeczna się nam już wykruszyła... Nie słyszę uwag. Stwierdzam, że art. 48 został przyjęty bez zmian.

Art. 49 – czy są poprawki? Nie słyszę. Stwierdzam przyjęcie art. 49.

Art. 50 – bardzo proszę, pan poseł Kucharski.

Poseł Tomasz Kucharski (PO):

Panie przewodniczący, poprawka dotyczy pkt 6 art. 50. Chodzi o to, aby była przeredagowana i bardziej czytelna. Odczytam jej nowe brzmienie. „W przypadkach innych niż określone w ust. 5, w umowie o udział w imprezie turystycznej organizator turystyki może ograniczyć wysokość wypłacanego odszkodowania, o ile to ograniczenie nie dotyczy szkody na osobie lub szkody spowodowanej umyślnie lub w wyniku niedbalstwa do wysokości nie mniejszej niż trzykrotność całkowitej ceny imprezy turystycznej”.

Ta wersja jest też popierana przez stronę społeczną i jest bardziej czytelna. Składam taką poprawkę.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Bardzo proszę o uwagi legislacyjne co do proponowanych przepisów? Nie ma. Strona rządowa? To zmiana szyku, ale powodująca czytelność interpretacji. Czy strona rządowa byłaby w stanie ją przyjąć?

Podsekretarz stanu w MSiT Dariusz Rogowski:

Czy moglibyśmy otrzymać tę poprawkę?

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Zapytam Biuro Legislacyjne, czy ta poprawka w sposób istotny rzutuje merytorycznie na przepis?

Legislator Wojciech Paluch:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, poprawkę, którą zaprezentował pan poseł otrzymaliśmy dopiero przed chwilą, mogliśmy jedynie na nią zerknąć. Mogę jedynie wspomnieć, że kwestia związana z art. 50 ust. 6 była omawiana na posiedzeniu podkomisji pod kątem uwag Polskiej Izby Turystyki. Art. 50 ust. 6 miał powrócić na posiedzeniu Komisji za sprawą innej formuły, która byłaby w trakcie prac Komisji uznana za bardziej czytelną. To wszystko.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Chodzi tu o przeredagowanie, to nie wybiega w sposób merytoryczny...

Podsekretarz stanu w MSiT Dariusz Rogowski:

Tak, panie przewodniczący, na pozór to kwestia przeredagowania, ale też zgodności z przepisami dyrektywy. Prosimy o chwilę czasu.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dobrze, proszę bardzo.

Dyrektor departamentu MSiT Piotr Kudelski:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, rozumiem że ta poprawka jest tożsama z proponowaną przez Polską Izbę Turystyki? Wyjaśniając państwu, bylibyśmy w stanie się zgodzić na jej pierwszą część. Dlatego prosiliśmy o chwilę czasu, aby zestawić jej brzmienie z obecnym w projekcie i postanowieniami dyrektywy – art. 14 ust. 4. Projekt musi być maksymalnie zbliżony do dyrektywy, bo taki był postulat PIT.

Mam prośbę do pana posła wnioskodawcy, w przedłożeniu rządowym, od przecinka fragment brzmi: „chyba, że dotyczy ono”, propozycja pana wnioskodawcy brzmi: „o ile ograniczenie to nie dotyczy”. Na takie sformułowanie jesteśmy w stanie się zgodzić, bo jest literalnym sformulowaniem z dyrektywy. Chcemy, aby końcowy fragment pozostał taki, jaki jest obecnie i jaki zawarty jest w dyrektywie: „i wynosi nie mniej niż trzykrotność całkowitej ceny imprezy turystycznej” a nie jak zaproponowano „do wysokości”. W naszej ocenie ta końcówka brzmienia jest lepsza, precyzyjniejsza.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Zgodnie z tym, czy Biuro Legislacyjne wie, jaką poprawkę chcemy przegłosować? Bardzo proszę.

Legislator Jarosław Lichocki:

Pragniemy zwrócić uwagę, że w poprawce kładzie się akcent na to, że ograniczenie ma nie dotyczyć szkody na osobie a w projekcie – całość odszkodowania ma nie dotyczyć szkody na osobie, to jest różnica merytoryczna. Pan przewodniczący pytał o analizę Biura – czy te poprawki czymś się różnią – tak, różnią się.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Bardzo proszę, aby poseł wnioskodawca odczytał po tej autopoprawce treść przepisu.

Poseł Tomasz Kucharski (PO):

Nowe brzmienie proponowane w pkt 6 brzmi: „W przypadkach innych niż określone w ust. 5, w umowie o udział w imprezie turystycznej organizator turystyki może ograniczyć wysokość wypłacanego odszkodowania, o ile ograniczenie to nie dotyczy szkody na osobie lub szkody spowodowanej umyślnie lub w wyniku niedbalstwa i wynosi nie mniej niż trzykrotność całkowitej ceny imprezy turystycznej”.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Tak jest OK. Poddaję pod głosowanie tę poprawkę. Kto jest za? (7) Kto jest przeciw? (12) Kto się wstrzymał? (0)

Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała większości. Przyjęliśmy art. 50 bez zmian, wobec braku innych poprawek.

Art. 51 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Art. 52 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Art. 53 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Art. 54 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Rozdział 8, czy są uwagi odnośnie do tytułu? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Art. 55 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Art. 56 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Art. 57 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Art. 58 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Art. 59 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Art. 60 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Rozdział 9, czy są uwagi odnośnie do tytułu? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Art. 61 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Art. 62 – czy są uwagi? Jest uwaga – pan poseł Janik jako pierwszy, uwagę zgłasza też pan poseł Kucharski.

Poseł Grzegorz Janik (PiS):

Panie przewodniczący, panie ministrze, chciałem zgłosić nowe brzmienie w art. 62 pkt 2 lit. b. Mieliśmy tam całkowite wykreślenie tego punktu. Chcieliśmy zaproponować jego nowe brzmienie: „W przypadku organizatora wypoczynku, o którym mowa w art. 92 ust. 1 pkt 3 oświadczenie organizatora wypoczynku, że organizuje wypoczynek w celu odpowiednio niezarobkowym lub zarobkowym i nie podlega obowiązkowi wpisu do rejestru organizatorów turystyki i przedsiębiorców ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych o których mowa w art. 22 ust. 2 ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych”.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Są trzy podpisy.

Pan poseł Kucharski, do którego przepisu?

Poseł Tomasz Kucharski (PO):

Wycofuję poprawkę.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Jest tożsama? Proszę złożyć, jeśli jest taka sama to będą dwie.

Poseł Tomasz Kucharski (PO):

Poprawka polega na nieskreślaniu lit. b. W zaproponowanej przez pana posła Janika formie jest do przyjęcia.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Jest zgoda.

Rząd się nie zgadza?

Podsekretarz stanu w MSiT Dariusz Rogowski:

Może wyjaśnię. Ta poprawka jest zbieżna z naszą wolą. Jedna uwaga: skoro nie usuwamy art. 7 z ustawy o systemie oświaty, trzeba go dostosować do brzmienia nowej ustawy – tam jest ustawa o usługach turystycznych. To wszystko.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dobrze.

Poddaję pod głosowanie poprawkę do art. 62 pkt 2 lit. b., przedstawioną przez pana posła Janika. Biuro Legislacyjne nie ma uwag?

Bardzo proszę, panie mecenasie.

Legislator Wojciech Paluch:

Jest to przyjęcie – o ile dobrze rozumiem, proszę o wsparcie ze strony rządowej – nowego brzmienia pkt 7, więc konieczna będzie zmiana w art. 92d ust. 6 pkt 10. Obecnie ten punkt dotyczy numeru zaświadczenia albo informacji o złożeniu oświadczenia, o którym mowa w pkt 7.

W związku z tym, że zmieniają się zaświadczenia na wpis do rejestru pkt 10 powinien mieć następujące brzmienie: „W ust 6 pkt 10 otrzymuje brzmienie: »Numer wpisu do rejestru o którym mowa w ust. 3 pkt 1 lit. d albo informacje o złożeniu oświadczenia, o którym mowa w ust. 3 pkt 7«”. Mam nadzieję, że taka jest konsekwencja. Jeśli nie, to proszę stronę rządową o ustosunkowanie się co do konieczności zmiany tej jednostki redakcyjnej pod kątem terminologii i konieczności uzyskania numeru wpisu do rejestru.

Jeśli ta wątpliwość byłaby zaakceptowana przez stronę rządową, państwa posłów proszę o przyjęcie takiej zmiany.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Zapytuję stronę rządową czy jest świadomość konieczności tej korekty?

Dyrektor departamentu MSiT Piotr Kudelski:

Tak, Biuro Legislacyjne ma racje?

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dziękuję, wszystko jasne. W momencie przyjęcia tej poprawki sugestia Biura Legislacyjnego zostanie uwzględniona. Czy ktoś jest przeciw tej poprawce? Nie słyszę. Stwierdzam, że Wysoka Komisja przyjęła tę poprawkę. Wobec wycofania poprawki przez pana posła Kucharskiego, bo jest tożsama, stwierdzam że z tą poprawką art. 62 został przez Wysoką Komisję przyjęty.

Art. 63 – jest poprawka? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Art. 64 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Art. 65 – czy są uwagi? Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator Wojciech Paluch:

Jedna kwestia, wynika ona z tego, iż równolegle w Sejmie toczą się prace nad drukiem rządowym nr 1835. Ten projekt zostanie uchwalony zapewne dopiero na następnym posiedzeniu, ale wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia. Będzie konieczna drobna korekta polecenia nowelizacyjnego. W art. 105 ust. 1 pkt 2 po lit. z dodajemy nie lit. za, tylko lit. zza.

To drobna kwestia. Pilnujemy, aby zmiany, bez względu na to z jakich projektów wynikają, wchodziły w odpowiednim momencie i nie nakładały się na siebie. Każda zmiana, ze względu na jej charakter merytoryczny, będzie ujęta w odpowiedniej ustawie, w tym przypadku w prawie bankowym.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

To tylko przedstawienie przez Biuro Legislacyjne pewnej konsekwencji.

Art. 65 został przez Wysoką Komisję przyjęty wobec braku zastrzeżeń.

Art. 66 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Art. 67 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Art. 68 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Art. 69 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Art. 70 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Rozdział 10 – przepisy przejściowe i końcowe, trudno zmienić tytuł... Czy są uwagi? Nie słyszę. Tytuł został przyjęty.

Art. 71 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Art. 72 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Art. 73 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Art. 74 – czy są uwagi? Bardzo proszę.

Legislator Wojciech Paluch:

Panie przewodniczący, jeśli chodzi o art. 74, mamy prośbę w odniesieniu do ust. 2. Pod koniec tej normy posługujemy się pojęciem „w przeliczeniu na jednego przedsiębiorcę”. Wydaje mi się, że w celu poprawienia czytelności przepisu wymaga on doprecyzowania, że chodzi o „przedsiębiorcę ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych”.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Czy jest zgoda rządu? Jest. Czy są inne poprawki do art. 74? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciw przyjęciu poprawki przedstawionej przez Biuro Legislacyjnej, formalnie podpisanej przez posłów? Nie słyszę. Stwierdzam jej przyjęcie. Przyjęliśmy art. 74 z poprawką w całości.

Art. 75 – czy są uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Tym samym zakończyliśmy przyjmowanie sprawozdania.

Przegłosujemy je w całości... bardzo proszę.

Legislator Wojciech Paluch:

Panie przewodniczący, przed głosowaniem prosimy o regułę językową. Jeśli są jakieś konieczne korekty z uwagi na liczbę wprowadzanych poprawek, prosimy o dyspozycję.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Bardzo proszę – jeśli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że jest zgoda na wprowadzenie korekt językowych przez Biuro Legislacyjne.

Legislator Wojciech Paluch:

Druga kwestia – za chwilę, pan przewodniczący podda pod głosowanie sprawozdanie projektu ustawy, proszę to zrobić wraz z załącznikami (jest ich osiem). Nie każda ustawa je zawiera, w tym przypadku są one jej integralną częścią.

Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):

Dobrze. Nie słyszę zastrzeżeń odnośnie do delegacji dla Biura Legislacyjnego, tak więc uzyskali ją państwo w imieniu Komisji.

Poddaję pod głosowanie sprawozdanie Komisji wraz z ośmioma załącznikami. Kto z państwa jest za przyjęciem sprawozdania? (17) Kto jest przeciw? (0) Kto wstrzymał się od głosu? (0)

Stwierdzam, że sprawozdanie zostało przyjęte.

Proponuję, aby sprawozdawcą Komisji był przewodniczący podkomisji Grzegorz Janik. Czy są inne kandydatury? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciw? Nie słyszę. Gratuluję, Grzegorz Janik został sprawozdawcą.

Zamykam posiedzenie Komisji.